

Тақриз

ба автореферати диссертатсияи Рашид Абубакр дар мавзӯи “Омӯзиши таъсири баъзе омилҳои техногенӣ ба ҳолати физиологии организми аҳолии ш. Ҳироти ҚИА ” барои дарёфти унвони илмии номзади илмҳои биологӣ аз ихтисоси 03.03.01-физиология

Дар замони муосир яке аз масъалаҳои муҳими рӯз ҳифзи саломатии аҳолие, ки дар шароитҳои гуногуни техногенӣ ва экологӣ истиқомат доранд.

Таҳқиқотҳои олимони нишон медиҳанд, ки авҷгирии ҳолати демографӣ дар ин ё он мамлакатҳо, ба сар задани намудҳои гуногуни бемориҳо, афзудани миқдори беморон ва маъҷубон хусусан байни кӯдакон ва наврасон меорад.

Яке аз омилҳои манфии муҳити зист олудашавии ҳавои дохили хона ва биноҳои ҷамъиятӣ мебошад.

Ҳангоми дуру дароз одам дар фазои русти иморатҳои муосир қарор доштан, олудашавии ҳавои атмосферӣ таъсири бади химиявӣ, физикавӣ ва биологиро ба саломатӣ мерасонад. Ғализати баланди олудашавӣ вобаста аз фароҳам истифодабарии маводҳои пардоздиҳии дохили бино, мебелҳои, ки аз партовҳои ҷӯб ин бо истифодаи ширеш ва формалдегид, қолинҳои сунъӣ, линолеумҳо тайёр карда мешавад, ба амал меояд.

Диссертатсияи Рашид Абубакр кори пурра ба итмомрасида буда, дар асоси маводҳои сершумор ва таҷрибаҳои худ оид ба таъсиротҳои гуногуни муҳити атроф ба организми аҳолии синну соли гуногуни ш. Ҳирот оварда шудааст.

Мақсади таҳқиқи муаллиф омӯзиши дараҷаи таъсири баъзе омилҳои техногенӣ ва химиявии муҳити атроф ба дохили муҳити биноҳои ҷамъиятӣ, ки ба бемориҳои аҳоли ва тағйироти функцияҳои физиологӣ равана карда шудааст ва асоснок кардани системаи чорабиниҳои пешгирӣ

ба дараҷаи минтақавӣ мебошад. Муаллиф масъалаи ташхисро дар асоси мақсад ва вазифаҳои гузошташуда амалӣ намуда, маълумотҳои сершуморро оид ба тавсифи экологӣ-ҷуғрофии шаҳр ва вилояти Ҷирот овардааст.

Тағйирёбии боду ҳаворо дар фасли сол, таъсири омилҳои техногенӣ, олудашавии ҳавои атмосферии шаҳри Ҷирот аз нақлиётҳои гуногунтама ба истифодаи сӯзишвории гуногун, олудакунондаҳои муҳити атроф, муайян кардани манбаҳои ин раванд ҳавои шаҳр, ки ба саломатии аҳолии таъсири манфӣ мерасонанд, баҳодиҳии экологӣ ба ҳолати мактабҳои таҳсилоти умумӣ ва аниқ кардани олудашавӣ аз баъзе нишондиҳандаҳои химиявӣ, физикӣ ва бактериологӣ бахшида шудааст. Муайян кардани таъсири баъзе омилҳои техногенӣ ва химиявии дохили бинои муассисаи таълимӣ ба ҳолати физиологии хонандагон, ки дар шароити номусоиди экологӣ истиқомат доранд. Яке аз мақсади асосии муаллиф мебошад.

Дар асоси таҷрибаҳои гузаронидаи худ аввалин шуда характеристикаи умумии вазъияти экологии шаҳри Ҷирот ва таъсири омилҳои гуногуни техногенӣ ва иқлимӣ ба ҳолати саломатии аҳолии маълумот додааст. Аввалин шуда дар шароити аз ҷиҳати экологӣ олуда таҳқиқотҳо гузаронида, бемориҳои гуногунро дар байни аҳолии ин шаҳр муайян кардааст. Ба муаллиф муяссар гардид аст, ки таснифоти нақлиётҳои гуногунтама ва дараҷаи олудашавӣ аз таркиби газҳои хориҷшаванда ва таъсири он ба организми инсон маълумот диҳад. Дар мавзеи шаҳри Ҷирот аввалин шуда аз ҷиҳати илмӣ асоснок ва баҳодиҳии дараҷаи бемориҳои аҳолии, хусусан кӯдакон ва мактаббачагон ҳангоми таъсири маҷмӯи омилҳои гуногуни экологии дорои табиати физикӣ, химиявӣ ва биологӣ маълумотҳои пурра дода шудааст.

Диссертатсияи Рашид Абубакр дар асоси таҷрибаҳои гуногуни барномаҳои давлатии Ҷумҳурии Исломии Афғонистон гузаронида шуда,

маълумотҳои бадастовардашуда дар кафедраи физиологияи одам ва ҳайвони факултети биологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, ки алоқаи тарафайни нақшаи илмӣ-тадқиқотӣ дорад, тасдиқи худро ёфтааст.

Таҳқиқотҳои илмие, ки аз тарафи муаллиф пешниҳод шудаанд, албатта боварӣ ҳаст, ки дар амал татбиқи худро меёбад. Маълумотҳое, ки аз тарафи муаллиф ба даст оварда шудааст, муҳимияти илмӣ дошта, дорои натиҷаи муосири назариявӣ ва амалӣ мебошад.

Бо назардошти гуфтаҳои боло ба хулосае омадан мумкин аст, ки диссертатсияи Рашид Абубакр дар мавзӯи “Омӯзиши таъсири баъзе омилҳои техногенӣ ба ҳолати физиологии организми аҳолии ш. Ҳироти ҚИА” ба талаботи ҚОА –и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба диссертатсияҳои номзадӣ муқаррар карда шудааст, ҷавобгӯ буда, худи муаллиф ба гирифтани унвони илмии номзоди илмҳои биологӣ оид ба ихтисоси 03.03.01-физиология арзанда мебошад.

Мудирӣ кафедраи тиббӣ –биологӣ, н.и.б., ихтисоси
03.03.01-физиология, дотсенти факултети биология
ва химияи Муассисаи давлатии таълимии
«Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи
академик Бобочон Ғафуров

Обидова М.Д.

Имзои Обидова М.Д.-ро тасдиқ менамоям
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсус

Ашрапова З.Н.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 735700, шаҳри Хуҷанд, кӯчаи
Мавлонбеков 1.

Телефон (+992) 342265273.

Суроғай электронӣ: www.hgu.tj, E-mail: ittiloothgu@mail.ru.